

Aflevering 29

2.b mat A

Kevin Zhou

23. april 2024

Bedømmelseskriterier:

- Redegørelse og dokumentation for metode
- Figurer, grafer og andre illustrationer
- Notation og layout
- Formidling og forklaring

Opgave 1

En vektorfunktion $\vec{r} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$ er givet ved

$$\vec{r}(t) = \begin{pmatrix} 2t^3 - t^2 \\ 2t^2 - 2t \end{pmatrix}$$

- a. Bestem en parameterfremstilling for tangenten til parameterkurven for $\vec{r}$ i punktet $P(0,4)$.

Løsning:

- a. Vi løser først ligningen $x(t) = 0$ mht. t for at finde t -værdien, når $\vec{r}(t) = P$.

$$\begin{aligned} x(t) = 0 &\iff 2t^3 - t^2 = 0 \\ &\iff t^2 \cdot (2t - 1) = 0 \\ &\iff t = 0 \vee t = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Vi indsætter disse værdier i $y(t)$.

$$\begin{aligned} t = 0 &\implies y(t) = 2 \cdot 0 - 2 \cdot 0 = 0 \\ t = \frac{1}{2} &\implies y(t) = \frac{2}{4} - 1 = -\frac{1}{2} \end{aligned}$$

Ved indsættelse af disse værdier i $y(t)$ ses det, at ingen af y -værdierne er 4. Altså må det gælde, at $P \notin Vm(\vec{r})$.

Opgave 2

En vektorfunktion $\vec{s} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$ er givet ved

$$\vec{s}(t) = \begin{pmatrix} t^3 - 2t \\ t^2 \end{pmatrix}$$

Punktet $P(4,4)$ ligger på parameterkurven for $\vec{s}$.

- a. Bestem parameterværdien t hørende til P .
b. Gør rede for, at linjen $l : 2x - 5y + 12 = 0$ er en tangent til parameterkurven for $\vec{s}$ i punktet P .

Løsning:

- a. Vi løser da først ligningen $y(t) = 4$.

$$t^2 = 4 \iff t = 2 \vee t = -2$$

Vi regner $x(t)$ med disse t -værdier.

$$\begin{aligned} x(2) &= 2^3 - 2 \cdot 2 = 4 \\ x(-2) &= (-2)^3 + 2 \cdot 2 = -4 \neq 4 \end{aligned}$$

Altså har vi $\vec{s}(2) = (4,4)$. Parameterværdien hørende til P må da være 2.

- b. Vi finder først den afledede funktion for $\vec{s}$.

$$\vec{s}'(t) = \begin{pmatrix} 3t^2 - 2 \\ 2t \end{pmatrix}$$

Vi finder retningsvektoren for tangenten i punktet P , der blot er værdien af funktionen $\vec{s}'$ når $t = 2$.

$$\begin{aligned} \vec{s}'(2) &= \begin{pmatrix} 3 \cdot 2^2 - 2 \\ 2 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 10 \\ 2 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Imidlertid aflæser vi fra linjens ligning, at $\vec{n} = \begin{pmatrix} 2 \\ -5 \end{pmatrix}$ er en normalvektor til l . Siden der gælder, at

$$\begin{aligned}\vec{n} \cdot \vec{s}'(2) &= 10 \cdot 2 - 2 \cdot 5 \\ &= 0\end{aligned}$$

så må l være parallel med tangenten til parameterkurven i punktet P (for retningsvektoren er ortogonal med normalvektoren). Vi mangler nu blot at vise, at $P \in l$.

Da ser vi, at

$$2 \cdot 4 - 5 \cdot 4 + 12 = 0$$

og P må være et element i l . Altså har vi nu vist, at $l: 2x - 5y + 12 = 0$ er en tangent til parameterkurven for $\vec{s}$ i punktet P .

Opgave 3

En vektorfunktion $\vec{s}: [-2,5; 2,5] \rightarrow \mathbb{R}^2$ er givet ved

$$\vec{s}(t) = \begin{pmatrix} t^3 - 3t \\ -t^4 + 4t^2 \end{pmatrix}$$

Parameterkurven for $\vec{s}$ har tre dobbeltpunkter. Det oplyses, at et af dobbeltpunkterne har t -værdien

$$t = \frac{1}{2}(\sqrt{6} + \sqrt{2})$$

a. Bestem koordinatsættet til dette dobbeltpunkt.

Det oplyses, at der er et dobbeltpunkt i $P(-\sqrt{2}, 1)$.

b. Bestem t -værdierne hørende til dette dobbeltpunkt.

Det oplyses, at det sidste dobbeltpunkt ligger på andenaksen.

c. Bestem t -værdierne hørende til dette dobbeltpunkt.

Løsning:

a. Vi finder koordinatsættet til dette punkt ved at regne $\vec{s}(t)$.

$$\vec{s}\left(\frac{1}{2}(\sqrt{6} + \sqrt{2})\right) = \begin{pmatrix} \frac{1}{8}(\sqrt{2} + \sqrt{6})^3 - \frac{3}{2}(\sqrt{2} + \sqrt{6}) \\ 1 \end{pmatrix}$$

Altså er koordinatsættet til dette dobbeltpunkt $\left(\frac{1}{8}(\sqrt{2} + \sqrt{6})^3 - \frac{3}{2}(\sqrt{2} + \sqrt{6}), 1\right)$.

b. Med hensyn til dette dobbeltpunkt har vi da følgende ligning, der løses med CAS (se fig. 1).

$$t^3 - 3t = -\sqrt{2} \wedge -t^4 + 4t^2 = 1 \implies t = \frac{-\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2} \vee t = \frac{-\sqrt{2} - \sqrt{6}}{2}$$

Altså er t -værdierne hørende til dette dobbeltpunkt $\frac{-\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}$ og $\frac{-\sqrt{2} - \sqrt{6}}{2}$.

c. Siden dobbeltpunktet ligger på andenaksen, så må $x(t) = 0$. Vi løser denne ligning med hensyn til t .

$$\begin{aligned}t^3 - 3t &= 0 \iff t(t^2 - 3) = 0 \\ &\iff t = 0 \vee t = \sqrt{3} \vee t = -\sqrt{3}\end{aligned}$$

For vektorfunktionen har vi at $y(t) = -t^4 + 4t^2$. Det er da nemt at se, at

$$y(\sqrt{3}) = y(-\sqrt{3}) \neq y(0)$$

Altså må t -værdierne hørende til dobbeltpunktet på andenaksen være $\sqrt{3}$ og $-\sqrt{3}$.

1	$\text{eq1: } t^3 - 3t = -\sqrt{2}$ $\rightarrow \text{eq1 : } t^3 - 3 t = -\sqrt{2}$
2	$\text{eq2: } -t^4 + 4t^2 = 1$ $\rightarrow \text{eq2 : } -t^4 + 4 t^2 = 1$
3 	$\{\text{eq1, eq2}\}$ $\text{Solve: } \left\{ t = \frac{-\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}, t = \frac{-\sqrt{2} - \sqrt{6}}{2} \right\}$

Figur 1: Ligningssystemet løses med CAS